Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U003683

Державний реєстраційний номер: 0123U101039

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 31-07-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 2

Назва етапу: Виявлення найбільш стабільних показнаків таксономічної структури, які є характерними для біоценозів з різним рівнем трансформації. Розробка рекомендацій щодо зменшення негативного впливу заподіяних війною руйнувань та відновлення природних комплексів. Розробка та апробація екосистемного підходу до оцінки збитків, завданих воєнними діями на прикладі трав'яних екосистем

Початок етапу: 01.2024

Закінчення етапу: 12.2024

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державна установа "Інститут еволюційної екології Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 33593908

Місцезнаходження: вул. Академіка Лебедєва, буд. 37, м. Київ, 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380445262119, 380445261904

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442343243

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрям фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541230

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 4068.000

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Оцінка впливу воєнних дій на трансформацію наземних природних екосистем з використанням модельних груп видів-біоіндикаторів та моніторинг чужорідних видів у флорі та фауні як складової забезпечення біологічної безпеки України

Назва роботи англійською:

Assessment of the impact of military actions on the transformation of terrestrial natural ecosystems using model groups of bioindicator species and monitoring of alien species in flora and fauna as a component of ensuring the biological security of Ukraine

Реферат українською:

Розроблено та апробовано методику оцінки збитків, завданих воєнними діями екосистемам України та запропоновано дієві заходи щодо мінімізації негативних наслідків втрат довкілля. Проведено оцінку продуктивності 24 типів природних трав'яних біотопів, характерних для постраждалих від воєнних дій територій, як кормової бази комах-запилювачів та екосистемних послуг із позицій консортивних зв'язків з цими комахами. Вивчено динаміку таксономічного складу чужорідної фракції флори окремих місцевостей України, в тому числі трансформованих внаслідок воєнних дій. Узагальнено дані щодо поширення двох небезпечних інвазійних видів борщівників на території України та проведено еколого-ценотичний аналіз їх угруповань, включно з територіями, де проходили бойові дії. Підготовлені списки видів птахів, які існували у передвоєнний період, та надані пропозиції з оптимізації умов їх існування у повоєнний період і поновлення їх різноманіття. Створено базу даних ряду ключових груп перетинчастокрилих та лускокрилих комах з оцінкою довоєнного стану їх популяцій, що дає можливість оцінити збитки, завдані російською агресією. Встановлено зміни в стані популяцій мурах на територіях, що постраждали від воєнних дій. Спільно з європейськими колегами створено науково-навчальну платформу «Академія запилювачів» згідно з виконанням нового природоохоронного законодавства ЄС та роблено план дій ЄС щодо охорони та збереження бджіл-запилювачів, яким найбільше загрожує зникнення. Цей нормативний документ призначений для виконання усіма країнами-членами ЄС, що свідчить про його загальноєвропейське впровадження.

Реферат англійською:

A methodology for assessing the damage caused by hostilities to Ukraine's ecosystems has been developed and tested, with effective measures proposed to minimise the adverse effects of environmental losses. The productivity of 24 types of natural grass biotopes, characteristic of areas affected by hostilities and serving as a food source for pollinating insects and other ecosystem services, has been evaluated based on their relationships with these insects. Additionally, the changes in the taxonomic composition of the alien flora in specific areas of Ukraine—particularly those transformed by hostilities—have been studied. The data on the distribution of two dangerous invasive hogweed species in Ukraine are summarised, and an ecological and cenotic analysis of their communities, including areas affected by war, is carried out. Lists of bird species present before the war have been compiled, alongside proposals to optimise their conditions and restore their diversity in the post-war period. A database of key groups of hymenoptera and lepidoptera insects has also been created, with an assessment of their pre-war population levels, enabling an evaluation of the damage caused by Russian aggression. Records have been made of changes in ant populations in areas affected by the war. In collaboration with European colleagues, a scientific and educational platform called the "Academy of Pollinators" was established in line with the new EU environmental legislation, and an EU action plan was devised to protect and conserve pollinating bees, which are most endangered. This regulatory document is aimed at all EU member states, emphasising its pan-European scope.

Індекс УДК:504.064.4

Коди тематичних рубрик: 87.03.15.23

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Радченко Володимир Григорович

Науковий ступінь: д. б. н.

Вчене звання: професор, акад.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Науковий звіт

Назва НТП англійською: Scientific report

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, Нормативні документи, Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Збереження біорізноманіття

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Звіт за результатами виконання НДР

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

- **Початок етапу:** 01.2024
- **Закінчення етапу:** 12.2024

Споживачі продукції: Міндовкілля, Природоохоронні установи, Заклади освіти, Наукові установи

Перспективні ринки: Україна, Європейський союз

Характер співробітництва з інвестором

- **Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:**
- **Права, що надаються інвестору після завершення роботи:**
- **Наявність бізнес-плану:**
- **Техніко-економічне обгрунтування:**
- **Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:**
- **Очікуваний термін окупності (років):**
- **Додаткова інформація:**

Назва НТП українською: Бджоли, що спеціалізуються на черсакових рослинах в Європі. План дій зі збереження видів на 2023-2030 роки

Назва НТП англійською: Teasel-plant specialised bees in Europe – Conservation Action Plan 2023-2030

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Нормативні документи, Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Збереження біорізноманіття

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП:Офіційний документ Європейського Союзу, який призначений для виконання усіма країнами - членами ЄС. European Commission: Directorate-General for Environment, Michez, D., Radchenko, V., Macadam, C., Wilkins, V. Teasel-plant specialised bees in Europe – Conservation Action Plan 2023-2030. Publications Office of the European Union, 2023, 80 pp. https://data.europa.eu/doi/10.2779/191765

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2024

Закінчення етапу: 12.2024

Споживачі продукції: Міндовкілля, Заклади освіти, Природоохоронні установи, Наукові установи

Перспективні ринки: Європейський союз, Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Методика оцінки збитків, завданих воєнними діями екосистемам України

Назва НТП англійською: Methodology for assessing damage caused by military actions to ecosystems in Ukraine

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Нормативні документи, Методичні документи, Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Збереження біорізноманіття

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Методика оцінки збитків, завданих воєнними діями екосистемам України

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2024

Закінчення етапу: 12.2024

Споживачі продукції: Міндовкілля, Природоохоронні установи, Заклади освіти, Наукові установи

Перспективні ринки:Європейський союз, Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Науково-навчальна платформа «Академія запилювачів»

Назва НТП англійською: Scientific and educational platform "Pollinator Academy"

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, Нормативні документи, Методичні документи

Галузь застосування: Збереження біорізноманіття

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Спільно з європейськими колегами створено науково-навчальну платформу «Академія запилювачів» (Pollinator Academy). Це навчальна платформа з інтегрованими таксономічними інструментами та інформацією про європейських запилювачів. Вона надає доступ до ресурсів та навчальних матеріалів, щоб зробити таксономічні знання доступними до широкого кола людей.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2024

Закінчення етапу: 12.2024

Споживачі продукції: Міндовкілля, Наукові установи, Природоохоронні установи, Заклади освіти

Перспективні ринки: Європейський союз, Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Bidzilya, O. (2024) Re-description of three little known species of Palaearctic Chrysoesthia Hübner, [1825], with description of the hitherto unknown female of Chrysoesthia falkovitshi Lvovsky & Piskunov, 1989 (Lepidoptera: Gelechiidae). SHILAR Revista de lepidopterologia, 52(206): 269-276. (https://doi.org/10.57065/shilap.903)

Bidzilya, O., Huemer, P., Yepishin, V. (2024) Revision of the Anerastia lotella complex in Europe, with description of a new species from the Southern Ukraine (Lepidoptera: Pyralidae: Phycitinae). Zootaxa, 5463(1): 097–111. (https://doi.org/10.11646/zootaxa.5463.1.6).

Bidzilya, O., Mey, W., Rajaei, H. (2024) First record of the genus Sergeya Ponomarenko, 2008 (Lepidoptera, Gelechiidae) from the Afrotropical and Oriental regions, with description of ten new species. Zootaxa, 5493 (5): 486–506. (https://doi.org/10.11646/zootaxa.5493.5.2).

Bidzilya, O., Mey, W., Rajaei, H. (2024) Taxonomic revision of Asapharcha Meyrick, 1920 (Lepidoptera, Gelechiidae), with descriptions of four new species. Zootaxa, 5443 (4): 548–566. (https://doi.org/10.11646/zootaxa.5443.4.4).

Bidzilya, O., Rajaei, H. (2024) Review of the genus Antoniejanse Kemal & Koçak, 2005 (Lepidoptera, Gelechiidae, Litini), with description of four new species. Zootaxa, 5415 (3): 451–465. (https://doi.org/10.11646/zootaxa.5415.3.5).

Bidzilya, O., Rajaei, H. (2024) An illustrated and annotated catalogue of type specimens of Gelechiidae (Lepidoptera) in the Royal Museum for Central Africa (Tervuren, Belgium), with taxonomic changes. Zootaxa, 5496 (2): 191–213. (https://doi.org/10.11646/zootaxa.5496.2.3).

Yepishin, V. & Govorun, O. (2024) A recent encounter with Omiodes monogona Meyrick, 1888 (Crambidae: Spilomelinae) — an interesting snout moth endemic to Hawaii. Zootaxa, 5406 (2), 397–400. (https://doi.org/10.11646/zootaxa.5406.2.12).

Yepishin, V., Khalaim, Ye. & Novytskyi, S. (2024) The Pyraloidea of the Odesa region of Ukraine (Insecta: Lepidoptera). SHILAP Revista de lepidopterología, 52 (205), 115-141. (https://doi.org/10.57065/shilap.859).

Kumpanenko A., Gladun D. (2024) Morphology of the sting apparatus in sapygid wasps of the subfamily Sapyginae (Hymenoptera: Sapygidae). Arthropod Structure & Development, 82, 101381. https://doi.org/10.1016/j.asd.2024.101381

Honchar H.Yu., Kumpanenko A.S., Gorobchyshyn V.A., Vishnevskiy D.O. (2024) Preliminary investigations of the species composition of the aculeate hymenopteran community in Chornobyl Radiation and Ecological Biosphere Reserve (Hymenoptera, Aculeata). Travauxdu Muséum National d'Histoir eNaturelle "GrigoreAntipa", 67(2), 259–278. https://doi.org/10.3897/travaux.67.e105399

Goncharenko I.V., Koniakin S.M., Leshcheniuk O.M. (2024) Giantho gweeds (Heracleum mantegazzianum and H. sosnowskyi) in Ukraine: distribution, ecological and coenotical features. Folia Oecologica, 51(1), 93–107. https://doi.org/10.2478/foecol-2024-0010

Кучер О.О., Дідух Я.П., Пашкевич Н.А., Зав'ялова Л.В., Розенбліт Ю.В., Орлов О.О., Шевера М.В. Вплив дуба червоного північного (Quercus rubra; Fagaceae) на фіторізноманіття лісів України. 2023. Український ботан. журнал, 80 (6): 453–468. https://doi.org/10.15407/ukrbotj80.06.453

Пашкевич Н.А., Березніченко Ю.Г., Подобайло А.В. Особливості ценопопуляцій Asclepias syriaca L. (ваточник сірійський) на перелогах лівобережної України. Біорізноманіття, екологія та експериментальна біологія, 2023, Том 25, №1, 51. http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/biology/issue/view/342

Michez D., Le Divelec R., Ghisbain G., Rosa P., Fiordaliso W., Flaminio S., Dorchin A., Radchenko V.G., Rasmont P., Terzo M., Wood J. T., Reverté S. 2024. Key to the genera of European bees (Hymenoptera: Anthophila).

https://pollinatoracademy.eu/knowledge-center/key-to-the-genera-of-european-bees

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи Сухомлин Марина Миколаївна
д. б. н., 03.00.21

Перелік осіб-виконавців

Єпішін Віктор Володимирович

Буджак Василь Васильович
(д. б. н., 03.00.05)

Бідзіля Олексій Васильович
(к. б. н., 03.00.24)

Гладун Дмитро Вікторович
(к. б. н., 03.00.24)

Гончар Ганна Юріївна
(к. б. н.)

Гончаренко Ігор Вікторович
(д. б. н., 03.00.05)

Дідух Яків Петрович
(д. б. н., 03.00.05)

Зав'ялова Людмила Володимирівна
(к. б. н., 03.00.05)

Конякін Сергій Миколайович
(к. геогр. н., 11.00.11)

Кумпаненко Олександр Сергійович

Кучер Оксана Олександрівна
(к.б.н., 03.00.05)

Пашкевич Наталія Анатоліївна
(к. б. н., 03.00.05)

Протопопова Віра Вікторівна
(д. б. н., 03.00.05)

Радченко Володимир Григорович
(д. б. н., 03.00.16, 03.00.24, 091)

Сергєєва Ірина Володимирівна

Стукалюк Станіслав Володимирович
(к. б. н.)

Францевич Леонід Іванович
(д. б. н., 03.00.24)

Шевера Мирослав Васильович
(к.б.н., 03.00.05)

Шупова Тетяна Віталіївна
(к. б. н., 03.00.16)

Відповідальний за підготовку облікових документів Кумпаненко О.С.

Телефон +38 (097) 683-39-62

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності